

Tek.

Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi
könyvtára

BAJAI ÚJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEFELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Vörös május — Fehér május

Irta: **Mihályfi János.**

Ha van a világon ellentét, akkor a legnagyobb az, amely a virágos, illatos, zölt pompába öltöző május körül fonódik. Az ébredésnek, életrekelésnek ebben a korszakában két zászlót bontanak ki a tavaszi szél szárnyai: a vörös, a Marseilles-körül ujjongott zászlót, — s a fehér, Iliomos Máriás-lobogót!

A szocialistáknak sikerült a tavasz nagy ünnepét, — ami mindig a tavaszi felszabadulásnak, a nyugodt örömeinek, a gondatlan jókedvnek napja volt. — megtölteni a tüntetések izgalmaival. Moszkva pedig valami dermesztő félelmet lehelt erre a napra Európa felé, amelynek hidegségében nem tudnak kinyílni a gyöngyvirágok és a piros a csiga, az odújába húzódott vissza a polgári élet. A szocializmus, — és pedig mindegyik maxista formája, — fölbontotta és megszüntette május igazi értelmét. Régen május elsején a tavaszi erdő vonult be a városba s megtöltötte a liget és a mező zöld színeivel és lebegő illataival, — a szocializmus kiterjesztette a városi utcát az erdőbe és ligetekbe, amelyeket telezört a maga vörös színfoltjaival, teleordított a maga jelszavainak bömbölésével és megtöltötte a tüntető városi utca fojtott és kényelmetlen atmoszférájával. . . . Ma néma tömegek sétálnak (a nagyvárosi utcák kövezetén) kihívó arccal és sötét tűzü szemekkel s minduntalan azt a gondolatot vágják a polgárság fejéhez, hogy a flaszterköveket fel is lehet szedni!!! A régi május elseje az ifjuság emlékeit ébréztette az embegekben, régi kertek orgonáit, régi erdők gyöngyvirágszárait, — azok az emlékek, amelyek most bezognak május elsején a polgárság agyában, szörnyű vörös diadalkapukat, fölfegyverzett terrorcsapatokat és véres összeütközéseket juttatnak az eszébe. . . . (—thl)

Ezzel a vörös májussal szemben áll ez a fehér május, amely a Mária-oltárok köré sereglik, a gyöngyvirágot hódolattal teszi a

Csillagkoszorus Asszony lábai elé, a lórettói litánia invokációit imádkozza s antifónókra zendit. Nem egy napra köti le magának május hónapját, hanem mind a 31-t magáénak vallja, — mert lelkének loyális érzelmei ezalatt sem vesztenek lángolásukból.

Milyen szakadékos ellentét! A vörös zászló alatt hajnaltól-estig izzó hangulatu népgyűlések lázadognak, — a fehér zászló alatt esthajnali csendes áhitat zsolozsmázik! — Ott szikrázó tülekedés, égő, perzselő szenvedély korbácsolás, — itt csendes imádság s égbelendülő ének! — Ott egy nap, de sok földalatti aknamunka diadal-ünnepe, egy nap: de minden munkásra kérlelhetetlenül kötelező, egy nap: de megriad előtte a polgári társadalom, egy nap: de olyan nap, melyben évről-évre növekedő, izmosodó tábor feszülő erejének a robbanásig telített energiája van belesűrítve, míg itt . . . Nos, míg itt??? Itt is ilyen mély tűzü benső léleklánggal ég a 31 nap eszméje? Az itteni 31 nap alatt az apró napokból összerótt hosszú esztendő öntudatos vallásmegélése üli diadalát? A máriás 31 nap alatt az életbe: a piacra, műhelybe, boltokba, hivatalokba kivitt és nap-nap után magasabbra lobbanó vallási élet üli demonstrációját? A fehér május 31 napja a lelkekben élő katolikus világnézetnek, a szívekben izzó katolikus érzésvilágnak a „sötétség fiai“-nak szeméi elé való kilobbantását, kivillantását jelentik-e? Él-e a fehér május csapatában a maga eszméi érdekében oly tevékeny hit, oly fanatikus meggyőződés és oly széttephetetlen szolidaritás, — mint amilyen Marx, Engels, Trockij, Lenin rohamcsapataiban él?

Pedig meg kell lennie, sőt fokozottabban kell meglennie, — ha eszméit diadalban akarja vinni! Mert erőt csak tulerő tud legyőzni; s a katolicizmusnak oly tulerőre van szüksége, amely egyszerre két erős

hatalmat képes leverni: az atheista kapitalizmust — s az avtheista Moszkvát! Mind ketőt azért, hogy a felebaráti szeretet nagy parancsát diadalra vihesse!

Mert ezt a parancsot nemcsak a kapitalizmus nem ismeri de a humanizmust prédikáló és emberért, emberkönyvet ivó Moszkva sem!

Hirdesse hát a fehér május a kapitalisták ellen hiveinek azt, hogy ennek a rendszernek kinnövéseit és emberi jogokat taposó igazságtalanságait tűrni csak ott szabad és csak ott kell, ahol segíteni már nem lehet! De ilyet nem igen ismerünk! mert minden lehet, csak akarni kell!

És hirdesse a moszkvaiak ellen azt hogy Isten nélkül nincs egyenlőség, Krisztus nélkül nincs szeretet, hit nélkül nincs boldogság, hogy az orgyilkosok szíve alatt nem lehet megértés, csendes békét nem bombák hajigálásával kell teremteni, hogy lelkiismeretlen gazemberekkel, tolvajokkal vérengzésre hajlamos állatemberekkel, az emberiség csőcselékével és csatornaférgeivel egy új, nemesebb, jobb társadalmi rendet szervezni a mai kapitalista rend helyébe nem lehet!

Ehhez új lelkeség kell!

Nem a pogány kapitalizmusé, nem a sátánimádó szovjeté, hanem a keresztény lelkeség, a fehér május lelke!

Nyugalomban és rendzavarás nélkül mulott el Baján a május elseje

Május elsejére az államrendőrség bajai kapitányasága egész testületével állandó permanenciában volt, hogy az estleges fellépésre készen legyen. Baján azonban szerencsére teljesen nyugodtan és a legcsekélyebb rendzavarás nélkül mulott el a május elseje. A mintegy 2000 főnyi ipari munkásság példás higgadsággal és fegyelmességgel viselkedett. Legtöbb helyen a munka is zavartalanul folyt. Gyűlést sehol nem tartottak, még a munkásotthonban sem.

A Léner vonósnégyes bajai jótékonyasága

Május 5-én harmadszor lesz alkalma zeneértő és zenekedvelő közönségünknek a világ legjobb vonósnégyesének játékában gőnyörködni. Hogy e vonósnégyes mit jelent a magyar és az egész világ zenekulturájára, ezt már szinte felesleges volna olvasóink előtt fejtegetni, hiszen ezt már mindenki tudja!

S most Lénerék egy páratlan nemes gesztussal felajánlják nagy művészetüket a legteljesebb önzetlenséggel az inség enyhítésére, nélkülöző, nyomorgó embertársaik segélyezésére. Milyen jó szíve lehet ennek a négy nagy művészembernek és milyen csodás összhang uralkodhatik a négy nemes lélekben, hogy egyetlen kőr szóra immár másodszor áldoznak művészetükkel a bajai kulturának és a jótékonyaság oltárán.

A Liszt Ferenc-Kör készségesen vállalta ez egyik legszebb hangversenyének megrendezését. Segítségére

jön Bisztrai Balku Gyula főispán is, aki minden szép és nemesért rajongó lelkével örömmel fágadta a város közönsége nevében a nemesszívü ajánlatot. És lelkesen ígérték meg támogatásukat a bajai társadalmi és jótékonyasági egyesületek vezetői, akik vetélkedni fognak, hogy a bajai és megyei társadalom teljes számban résztvegyen egy páratlan szépségü művészi esemény keretében egy közös cél minél nagyobb támogatásában: a bajai inség enyhítésében.

Legyen azért mindenki ottan, aki nemesen érző szívével hozzá akar járulni nyomorgó embertársainak segélyezéséhez.

A május 5-i hangverseny a Kör egyik legszebb hangversenye lesz.

Legyünk tehát azon, hogy az minden tekintetben méltó legyen nemes célhoz és azokhoz, akik a nemes cél szolgálatába állottak.

Beszéljünk magyarul!

26. cikk.

A szavak egymáshoz ragasztását, a szók összetételét minden nyelvben törvények szabályozzák s e törvények a különféle nyelvek lelke szerint mások és mások. Nem lehet minden csizmat ugyanarra a kaptafára húzni.

1. A magyar nyelv törvénye nem engedi azt, hogy pusztán *igétövet* tegyünk össze főnévvel. (A német megengedi.) Ezért hibásak az ilyfajta összetett szók: *jármű* (Fahrwerk), *horderő* (Tragweite), *védangyal* (Schutzengel), *hordszék* (Tragsessel). A magyar ember nem járműn, hanem kocsin, vasuton, autón vagy egyéb *alkalmatosságon* utazik. Nem horderőt, hanem *fontosságot*, jelentőséget emleget. *Orangyal*, vagy őrzőangyal vigyáz rá s nem védangyal. A Szűzanyához nem mint védasszonyához, hanem mint *Nagyasszonyához*, vagy *Pátronájához* imádkozik. Ha beteg, nem hordszéken, hanem *gyaloghintón* viszik. A diáknép nem szünetért, hanem *szünetért*, nagyszünetért, vakációért eped. A közmondás nem a löport hanem a *puskapor*t tartja szárazon. Nincs tetszhalál, csak *álhalál*. A patikus vagy patikáros nem gyógyszer, hanem *orvosságot* árul. Nem raktárba tárolunk, hanem *tárházba*. *Nyugdíjba* is bár ne kellene mennie senkinek.

2. Egyes összetett melléknévek mellől nem maradhat el a viszonyt jelző határozórag. Teljes valamivel, mentes valamitől, képes valamire stb. Ezért nem: reményteljes, hanem: reményteljes, hanem: reményteljes, nagyreményű. Nem: erőteljes, hanem: erővel teljes, hatalmas, tagbaszakadt. Nem: szellemdús, érdemdús, hanem: szellemes, nagyérdemű. Nem: dijmentes, ha-

nem dijtalan, nem: tűzmentes, vizmentes, hanem: tűzálló, vízálló. Nem: munkaképes, hitelképes, hanem: munkabíró, hitelbíró. Nem: életképes, hanem: életrevaló. A fordítás nem szóhű, hanem szó szerinti. — Bizony kutyatartó barátomtól kellett megkérdeznem, mit jelent ez a pocskóság, amit egy farkaskutyáról olvastam: megbízható, okos faj és — szobatiszta! E diskkrét

fogalmat magyarul nem tudnám mondani ily röviden, mivel ily szép, tömör helyes szavunk nincs rá. Biztosan azért nem teremt rá magyar szó, mivel ökutyasága eredetileg nem szóbaíró, hanem házőrző állat, ott pedig udvartisztának nem muszájvan lennie, e diskkrét szavakra nem volt eddig szükségünk...

Dr. T. Á.

amelyeknek hozzátartozói nincsenek, eltüntetik s azok helyére fognak temetkezni.

— **A belgrádi lóversenyen** magyar gazda, Lebach Gyula „Türelm” nevű sajátenyésztési lova nyerte a főverseny első díját.

Mindenki kereshet 50-60 pengőt a tavaszi selyemhernyó tenyésztéssel

Az idén későn tavaszodott és emiatt minden sürgős mezőgazdasági munkát hamarosan el kellett látni. Ilyenképpen rövid ideig keresetbe jutottak a napszám-munkát vállalók. Azonban a mostani nehéz időkben a gazdák igen nagy pénzhiánnyal küzdenek és ezért csak kisebb napszám-bérek tudnak fizetni. Sőt számos gazdacsalád maga kénytelen végezni azt a munkát, amelynek eddig napszám-számokat is foglalkoztattak. Ilyen viszonyok között különösen meg kell ragadni minden kínálkozó alkalmat, amelynek a most — sajnos — parlagon heverő munkakerőt gyümölcsösíteni lehet.

Ilyen keresetszerzési alkalom a selyemtermelés, mellyel mindenki foglalkozhat, akár van földje vagy penze, akár nincs.

A selyemhernyókat ugyanis ingyen osztja ki az állam és az utcákon, tereken és a közutak mentén levő eperfákról a lombot is mindenki ingyen szedheti, amit a törvény biztosít.

A selyemtermelésnek főelőnye még, hogy minden más teendő elhanyagolása nélkül mellékesen is tizhető és hogy vele tulajdonképpen csak az utolsó 10 nap alatt van számbavehető munka. Ezért a munkaért még a mai gubóárok mellett is 50—60 pengőt könnyen kereshet a selyemhernyótenyésztő. Aki tehát gubótermeléssel óhajt foglalkozni, az mielőbb jelentkezék Baján, vagy községben a selyempetékikéltől, aki a hernyókat kiosztja és a szükséges utbaigazításokat megadja.

Hirek a megszállott Bácskából

— Egyházmegyei áthelyezések.

Bischof Antal apatini káplánt körtési plébánossá nevezték ki. Gärtner Mihály Körtésről Péterrévére, Hegyi Pál Péterrévéről Óbecsére, Plank Ferenc Óbecséről Kulára és Fritz Ferenc Kuláról Apatinba helyeztetett át káplánnak.

— A ludasi templom új oltára.

A ludasi templomot tavaly festették át a hívek aldozat-készsége folytán. A seépen rendbehozott templomba most új mellékolatár is került. A szép mellékolatár özv. Kádár Józsefné családja állította fel.

— Németnyelvű hitoktatás Szabadkán.

A szabadkai német kulturbund vezetősége lépéseket tett egy német tan nyelvű iskola megnyitása érdekében. Mint hírlík kívánságuk teljesítve lesz. (Lám-lám a magyaroknak még színműveket sem szabad a saját anyanyelvükön előadni, a németek pedig még Szabadkán is kapnak német anyanyelvű iskolát!)

— Halálozás.

Sárai Szabó László, Zombor város volt főmérnöke, 67 éves korában Zomborban elhunyt. A főmérnök a Zomborvidéki Leccapoló Társulatnak megalakulása óta volt igazgatója, aki emellett tevékenyen vett részt minden társadalmi és gazdasági megmozdulásban. — Bajsai Vojnic Aladár a múlt hét keddjén 56 éves korában jobblétre szenderült Szabadkán. — Ámon

Bálint, az Apatini Takarékpénztár vezérigazgatója 72 éves korában Apatinban elhunyt.

— Egy áthelyezés epilógusa.

Budanovics püspök nem teljesítette a péterrévei képviselőtestület kérését, hogy az áthelyezett Hegyi Pál káplánt hagyja meg a helyén, mire a hitközség képviselőtestülete lemondott.

— Eucharisztikus kongresszus lesz Szabadkán.

A Hrvatska Strazsa című lap értesülése szerint a tavaly nyáron megtartott országos eucharisztikus kongresszus sikere arra készítette az egyházi hatóságokat, hogy ebben az évben az ország több vidékén lokális jellegű eucharisztikus kongresszusokat rendezzenek. Augusztus hó folyamán a bácskai apostoli adminisztratura hívó serege számára Szabadkán rendeznek ilyen kongresszust.

— Megújítják a szabadkai temetőt.

Nincs már hely! így felel a szabadkai temető remetéje, valahányszor újabb vándor jelentkezik az örök lakásért. Különösen a háboru alatt és azóta volt sok a temetés, úgy hogy kifogytak a helyből. A temető bővítésére nem igen gondolhatnak, azért úgy határoztak, hogy megújítják a temetőnek azt a részét, ahol 30 év óta nem volt temetés, az pedig annyit jelent, hogy az összes jeltelen sírokat és mindazokat,

Csak esik . . .

Csak esik, esik az eső,
Csurog az ereszt a tető;
A felhő könnyeit ontja,
S a jó föld csak issza, issza.

Csak hull és csak hull a könnyem,
Benne a lelkem, meg szívem.
„Sird ki magad mély bánatom,
Mely úgy fájsz már régen s nagyon!

Áraszd el a nagy világot,
Keverd a dalba bánatot;
Hogy minden velem érezzen
Mig helyén nincs szívem s lelkem!”

Szarvas Mihály

A lelkem évszázadjai.

Mikor a lelkem lombba szokken,
— nyár, ősz jár arra kinn, vagy tél —
bennem minden csak
tavaszról beszél.

Mikor bodros virágba bomlik
szívem egy-egy sóhaja,
nyár perzsel bennem
nappal s éjszaka.

Halálsejtelmek suhannak át
fölöttem vad vérvonakon:
Ősz van! Megyünk a
halálba vakon... Zalay Zoltán

Vasárnapi levél

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Szikár termetű, hosszú bajuszu, nagyhaju öreg ember itt nálunk a Gunár Jóska bácsi. Nem tudom biztosan, hogy Gunár ez a rendes neve-e, vagy az ugynevezett mellékneve? De mivel itt csak így nevezik, hát én is ezt a nevet írom. Az életkora közelebb lehet a hetvenhez, mint a hatvanhoz.

Nevezett Gunár bácsi nem restelte a fáradságot és felkereste az elmúlt szombaton a leventefőoktatót s illendően előállt a kérésével.

— Megkérem a főoktató urat, legyen szives engedje ki holnap délután azt a Lógó gyereket az oktatásról. Nagy szükségem lenne rá.

Természetesen az oktató megkérdezte, hogy minek kell a gyerek, mi az a nagy szükség? El is mondta az öreg szaporán.

— Hát tudja főoktató ur, vettem egy kis bort Csanádon és azért mennék el a Lógóék kocsiján.

— Hát mért éppen vasárnap mennek? kérdezte az oktató az öreget. Egész héten mehetnének, de mindig a kivonulás elől viszik el a leventéket. Nem jól van ez így. Ezt a két órát nem szabad elmulasztani. Aztán érdemes volt ott venni a bort, mikor itthoz is kaphat?

— Kapni kaphatok, de nem olyant. Nagyon jó bor ám az, amit ott vettem. Vettem én már máskor is ott. Meg azután ott tizenegy fillérért vettem literjét, itt meg huszat akarnak.

Ennyi érv felsorakoztatása elég elég volt ahhoz, hogy a Lógó Pista szabadságot kapjon vasárnapra.

Azonban vasárnap délután mégis csak kivonult a Pista gyerek a leventékkel. Amikor megkérdezte az oktatója, hogy nem mentek el Csanádra? a legnagyobb meglepetésre azt a választ kapta, hogy nem is akart menni.

— Azt akarta a Gunár apó, hogy a menyecske leányát tanítsam meg délután kerékpározni. De én nem mertem, mert hátha meglátja valaki és feljelent, hogy nem mentem Csanádra.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Hát mondja most valaki, hogy nem haladunk a korrál. Bizony a technika vívmányai elől a falu sem térhet ki. Haladunk, haladunk. Gurul az a kerék előre s viszi a falu leányait is. De vajon hol áll meg? S ki érti meg a Gunár apó eljárását? A technika szeretete, vagy tán az a jó öregapai szív vitte arra, hogy hazudjon? Szem.

MEGYEI HIREK

Makay Gábor kanonok lelkes ünneplése A bácsalmási esperes kerület tanítói gyűlése

Szerdán, április 29-én impozáns keretek között tartotta meg a bácsalmási espereskerület tavaszi tanácskozását. Reggel a zárdaintézet kápolnájában ünnepi misét hallgattak a résztvevők, amelyen a Sion-hegyi Szent Szűz tiszteletére csaknem teljes számban megáldoztak. Utána az iskolánövérsek ismert jószívűségükkel közös reggelit adtak.

A gyűlésen közel száz résztvevő jelent meg. Kalocsáról Oszwald József egyházmegyei főtanfelügyelő, dr. Kujáni Ferenc, érseki irodaigazgató, Bajáról Rusztek Károly kir. tanfelügyelő, dr. Oswald József s. tanfelügyelő, Szemző Antal a Bajavidéki Róm. Kat. Tanítóegyesület titkára.

Makay Gábor kanonkesperes magasszárnyalású elnöki megnyitóbeszéde után Barth Benedek pápai kamarás lelkes szavakkal köszöntötte a 40 éves papi jubileumát ülő drága lelkű főpapot. Greiner Gyula igazgató a tanítóság nevében mondotta el ünneplő beszédét, majd ajándékkulcsnyújtotta a tanítóság teljes odaadását igazi atyjának. Rusztek Károly tanfelügyelő meleg szavakkal köszöntötte a templom és iskola kegyelmekben gazdag barátját. Oszwald József főtanfelügyelő az egyházmegyei tanhatóság nevében fejezte ki lelkes üdvözlését, míg Szemző Antal a tanítóegyesület jókívánatait tolmácsolta, Koller Oszkár járási főszolgabíró meleghangú üdvözlő táviratot küldött.

Minden üdvözlőbeszéd után szinte viharos taps és szívből jövő éljenzés volt bizonyítéka annak a rajongó szeretetnek, amellyel a kertületi tanítóság immár huszadik éves elnökét körülvéveszi. Az ünneplést kanonkesperes könnyekig megható hangon mondott köszönetet a váratlan kitüntetésért, ami új erőt nyújt neki a jövő harcaira.

A pedagógiai részben Wunderlich János igazgató felolvasása következett, a rádió a népművelés szolgálatában. Indítványozza az iskolarádiók beszerzését. Greiner Gyula felszólalására a gyűlés tiltakozott a rádiónak a katolikus vallás többszöri megsértése ellen. Szabó D. Béla indítványára kérték a párhuzamos műsor bevezetését és a közcélt szolgáló rádiók adójának elengedését. Rusztek tanfelügyelő magvas hozzászólása világította meg a kérdést.

Majd Jahodáné Farkas Ilona tanítónő előadása következett Magyarországi Szent Erzsébet a katolikus karitás szolgálatában címmel. Indítványok során több üdvös újítást határozott el a gyűlés. (Szent Erzsébet napjának megünneplése, kép,

gyűjtés a szegények részére, imák, utca, tér elnevezése.

Szabó D. Béla tanító az V. osztályban mintatanítást mutatott be: „A kalocsa—bácsi főegyházmegye földrajzi, néprajzi és hitéleti leírása” címen, ami után előadást tartott és határozati indítványt terjesztett elő a tétel jövő évi tárgyalása, a tanítói lelki gyakorlatok és az „actio catholica” ügyében, amelyeket egyhangú lelkesedéssel elfogadtak.

Indítványok során Wittendorfer István igazgató dr. Horváth Győző nagyprépost és Rusztek tanfelügyelő nagyjelentőségű tervezetét ismertette az iskolafenntartás teherviselésének egyenlő elosztása céljából. A megjelentek kitörő lelkesedéssel ünneplték a világi hatóságok részéről olyan buzgalommal tevékenykedő királyi tanfelügyelőt.

Az esperesi gyűlés után pedagógiai szeminárium következett. Rusztek Károly kir. tanfelügyelő elnöki megnyitójában tartalmas programot jelölt meg az őszi gyűlés elé.

Dr. Oswald József s. tanfelügyelő „Földünk helyzete a világűrben” c. alatt tartott rendkívül érdekes előadást a végtelenül nagy és kicsiny világárról, amint sok tapssal honorált az értekezlet.

Végül két gyakorlati tanítás következett. Tóth Kálmán számtan az I. o., Szabó Károly postai nyomtatványok az I. o., mindkettő osztatlan iskolában.

Délben 50 teritékes ünnepi ebéd volt a Fránjics-fele vendéglőben, amelyben sorrendben a következő felköszöntők hangzottak el: Makay Gábor, Szabó D. Béla, Wittendorfer István, Greiner Gyula, Oszwald József, Barth Benedek, Sebestyén Jenő és dr. Kujáni Ferenc érseki irodaigazgató.

Ítélet a jánoshalmi elgázolás ügyében

Ez év március 20-án majdnem végzetessé váló baleset történt Jánoshalmán. Komáromi János a kövesuton két tüzesvérű lovát hajtott, midőn közeledett a Mavart autóbusz. Idejében előzni akarta az autóbuszt, mert attól tartott, hogy lovai megbokrosodnak. Vele szembe jött Szakáll János jánoshalmi lakos, aki szintén egy kétlovas kocsit hajtott. Szakáll, hogy a hirtelen összeütközést kikerülje, egy ház bejárója felé irányította a kocsit. Szerencsétlenségére azonban Komáromi János hir-

telen forduló kocsija őt a bakról lesodorta és pedig olyan szerencsétlenül, hogy a hirtelen keletkezett torlódásban a mozgó kocsit alá jutott, a lovak eltaposták és 14 napon tul gyógyuló sebesülést szenvedett.

Komáromi János ellen megindult az eljárás Május 1-én ítélték el ebben az ügyben a bajai bíróság. Linzer Károly dr. bíró a Komáromit 30 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet azonban felfüggesztett. Az ítélet jogerős.

Válasz Gallusznak a „Dávodi hangulat”-hoz irt különvéleményére

A „Dávodi hangulat” cím alatt irt cikkemmel nem az volt a célom, hogy községet a hír szárnyára emeljem, különösen a rossz hír szárnyára. Tartom magamat olyan községet szerető embernek, mint Gallus uram, aki a dávodi hangulathoz irt különvéleményével az olyan ember benyomását teszi rám, aki nagyon paprikás ételt evett, ami nagyon égeti a száját és a fülébe kergeti a vért. Ilyenkor az ember mérges szokott lenni s szívesebben akaszt tengelyt másokkal. Innen lehet az, hogy Gallus ostorhegyre vett engem s egy kicsit odasújtott, mintha én különös védelmembe vettem volna Tóth Józsefet. Pedig én ezt nem tettem, sőt elítéltem és elítélem ma is, mert viselkedése magyar emberhez nem illő,

olyan tapintatlan és otromba volt, hogy arra bátran ráillenek azok a cifrább és vastagabb jelzők is, amikkel Gallus tisztelte meg Tóth urat.

Én hű maradok elfoglalt álláspontomhoz és ezúttal sem akarom védelmembe venni Tóth Józsefet, nem vagyok prókátor, akinek az ilyesmire tisztességesen megfizetnek, még kevésbé akarok lenni fizetetlen prókátorra, hanem azt mégis meg kell mondanom Gallus urnak, hogy nem egészen jól látja a dolgokat, amikor végtelenen elítéli Tóth Józsefet s nem látja, hogy olyan hibák is voltak, amik nem egészen írhatók Tóth számlájára. Én láttam és bizonyára Gallus is látta, hogy egyszerre csak fölfedezték Dávodot és jártak ide az Isten tudja

Ezren és ezren
bizonyítják:
Selyemharisnyák
mégegyszer annyit
ideig tartanak
naponként langyos
Luxhabbal kezelve.

LX 125

honnan való emberek szónokolni, igazságot hirdetni, minisztert szapulni, meg mit tudom én milyen tartalmu beszédeket mondani. Ettől a sok beszédétől ugyan egy buzaszenmél nem kel ki több a dávodi határban, de megtermett a békétlenség, a nyugtalanosság és sok urgylölet, ami azelőtt nem volt — legalább én nem tapasztaltam. Hát ha nem ennek a sáska kortesjárásnak tudható be nagyobb részt az, ami történt honnan van akkor az, hogy azelőtt nem volt ilyen baj ezzel a Tóth Józseffel? Ilyent ő mégsem tett azelőtt. De amit most tett, arra magam is azt mondom nagyon csunya volt, s nem menti ezt az, hogy előbb nem tette ugyanazt.

Abban sincs igaza Gallusnak amikor azt mondja: miért nem tette meg ezt egy másik ember, miért csak Tóth József? Ha jelen volt Gallus azon a programbeszédén, amikor Tóth József elkövette amit elkövetett, hallania kellett, amit én is hallottam, meg amit a Bajai ujság közlése szerint a tárgyaláson a tanúk is igazoltak hogy ott mindegyik ordított és kiabált, bizony nemcsak Tóth József ajkáról hangzott el a gazember szó, — összehozva az urakkal, kormányjal,

**A köztudatba ment át cipőárunk
olcsósága, ezért fájadjon be
„A MI BOLTUNK”-BA**
Ünt is meggyőzik olcsó áraink. Vételkényszer nincs.

!
Egyes párok
női cipőkben 11'50 pengőtől.

meg miniszterrel. Csakhogy, Tóthnak volt a legnagyobb a hangja, ő neki volt leghosszabb a keze ő volt a legbátrabb, vagy a legvakmerőbb, vagy a legilletlenebb, ahogy akarjuk. — ő ment legközelebb a miniszterhez és megmondta érthető szóval is ugyan azt, amit a többi érthetetlenül üvöltött és ordított. Sok százan voltak ott. Ebből sok száz ordította ugyanazt, mert bizott, hogy a tömegzajban, a nagy üvöltésben úgy sem hallják, mit ordítanak és különösen, hogy melyik ordít. Tóth József tulajdonképpen csak bátrabb volt, mint a többi. Ez neki értéke, ezt javára kell mondanunk s éppen ezért a bátorságáért fogja elszemvedni azt, amit rajta kívül még százan is megérdemeltek és meg is kaptak volna, ha gyáván meg nem lapultak volna a tömegben. Azt mondom tehát, hogy akik itt jártak kortes utakon, rossz magot vetettek el, amelyekből kikel a vihar. Az is lehet, hogy Tóthnál vetettek el legtöbb maszlagot, hiszen ő volt a főkortes, a vezérszék és nagyon valószínű, hogy Tóth még külön órát is kapott attól a sok törvénytudó fiskálístól, akik itt jártak és akik népünkki ilyen szépen kioktatták.

Én azt hiszem közelebb járok az igazsághoz, mint Gallus, s azért védem igazamat.

Egy dávodi olvasó.

Igazságot nyert tanító

Még az elmúlt év augusztus 16-án történt, hogy Teleky István bácsalmási szőlőkbeli tanítót, akit este a kunbajai bucsuról kerékpáron hazafelé tartott, ismeretlen tettesek leütöttek és súlyosan sérült állapotban, eszméletlenül az utfélen hagyták. Teleky tanító a sötétben Schneider Mihály leventéjét vélte felismerni és a csendőrség előtt így is tett vallomást. A levente ezért becsületsértés címén feljelentést tett oktatója ellen, akit azonban a bácsalmási kir. járásbíró felmentett.

Fellebezés folytán a kir. törvényszéki kirendeltség szerdán tárgyalta az ügyet és bizonyítékok hiányában az ítélet jóváhagyta. A felmerült költségekben Schneider Mihály leventét elmarasztalta. Az ítélet jogerős.

— **Egyházi látogatás.** Szerdán délelőtt dr. Kujáni Ferenc érseki irodaigazgató meglátogatta a bácsalmási—vöröserdői helyi lelkészséget, hogy annak elhelyezéséről a pasztorizációs élet fejlődéséről helyes képet nyerjen.

Á magyar gazda dicsősége

15 díjból 11-et magyar kiállítók nyertek a milánói állatkiállításon

Magyarország létének alapja, boldogulásának forrása egyetlen biztos támasza a mezőgazdasága. Nem hiába hangoztatták illetékes és nem illetékes tényezők, hogy Magyarország mezőgazdaságával áll, vagy bukkik, mert ez olyan alapigazság, amit megdönteni nem lehet. Milyen kár, hogy intézőköreink csak a szónál maradtak s fölsímvén a helyes, az egyetlen igazságot, mégis áldozatul dobták oda mezőgazdaságunkat, melegágyi, életképtelen, az élet szabad versenyében boldogulni nem tudó iparok érdekében.

Pedig ahol a magyar gazda szóhoz jut, ott szégyent nem vall, ott csak hirt szerez, dicsőséget arat s munkája egyúttal pénzt is hoz az országba. Nemrégiben közöltük, hogy Milánóban hizottmarha kiállítás készült, amelyen a magyar mezőgazdasági export intézet is részt vesz. A kiállítás április 21-től 26-ig tartott s ezen a magyar mezőgazdaság 128

darab hizott szarvasmarhát állított ki. A magyarokon kívül a hizott állatkiállításon a lengyelek és jugoszlávok vettek részt. A hizott állatokra kifizött 15 díjből 11-et a magyar kiállítók nyertek el, míg a jugoszlávoknak és a lengyeleknek két-két díj jutott. A hizott állatkiállítás nagydíját — mint a múlt esztendőben — az idén is a báró Biedermann Rezső szentegáti uradalmában hizaltszarvasmarhacsoport nyerte el. A magyar szarvasmarha minőségi fölényét ez az eredmény is fényesen igazolja. A kiállításról az olaszországi szakkörök, ugyszintén a nagyszámú látogatók (köztük Umberto olasz trónörökös), valamint az olasz szak- és napilapok a legnagyobb dicsérettel nyilatkoztak.

Ez a siker nagyobb kelendőséget biztosít a magyar hizott állatnak s így nemcsak dicsőséget, de egyúttal pénzt is jelent a milánói kiállítás sikere.

Dávodi névtelen levélírónak

Lám maga névtelen levélíró, okosabb volt, mint Tóth József. Maga ezt írja levelében: ott álltam Tóth mellett: „biztattam, hogy szégyenítse meg az urakat, gondoltam: majd eltalálok a fejed alját, ott is vakarod, ahol nem viszked.” Aztán azt is írja a levelében: „azért gondoltam, majd elhúzzák a nótádat.”

Ebből a levélből azt kell látnunk, hogy mégis csak csunya dolgokat mondhatott ott az a Tóth József, hogy maga előre látta, hogy el fogják huzni érte a nótáját, meg hogy ott is fog vakaróznia, ahol nem viszked. Hát biz ott ugy is történt. A nótát már elhúzták, azt mi is hallottuk itt Baján, de hogy csakugyan vakarózik-e Tóth József, s hogy ott is vakarja-e, ahol nem viszked, azt maguk láthatják, akik ott kint vannak. Maga azonban névtelen levélíró mégis okos ember. Egy kicsit biztatta Tóthot, azután félre állt. Még tanu sem akart lenni, amint írja. Abban meg nyilván teljes igaza lesz, amit levele végén mond, hogy: „csak annyit mondok máskor nem kereskedik a Tóth senki után, ha tud is valamit, majd megtanul hallgatni.” Hát bizony mennyivel okosabb így. Okosabb . . . de . . .

Ezt üzeni a szerkesztőség.

Fölöslegessé válnak a malmok

Liszt nélkül is lehet kenyeret sütni, tésztát dagasztani

Az emberi elme fáradhatatlanul kutat, tapogatózik és keresi a módokat, hogy a megéltetést egyszerűsítve, könnyebbé tegye. Megszámlálhatatlan azon találmányok száma, melyek minduntalan fölbukkannak és ejtik bámulatra a világot, hogy pár esztendő múlva természetesnek tartjuk, amelyet már észre sem veszünk. Ki gondol ma arra a gyötrő nagy munkára, amely végső eredményében kitermelte és tökéletessítette a villanyt, a telefont, rádiót stb. stb. Most egy új érdekes találmányról számolnak be a francia lapok. Rabinovitz orosz professzor egy kémiai anyagot talált fel, amelyben való pácolással gabonából őrlés nélkül kenyér süthető. Ez a szabadalmazott pácolási anyag feleslegessé teszi a lisztgyártást, miután a kenyérmag pácolása után nyomban megindul a teszta kelési folyamata s e közben a kenyérmag héja és a korpa is átalakul az emberi szervezet számára élvezhető anyaggá. A találmány nemcsak a lisztgyártást teszi feleslegessé, hanem megmenti azokat a vitamintokat is, amelyek az őrlésnél a kenyérmagból eddig elvonattak a

korpával együtt. Rabinovitz találmányát hasznosítás céljából egy francia pénzcsoport vette meg, mely nagy reményeket fűz annak bevezetéséhez.

Ha sikerül a kenyérnél eredményt elérni őrlés nélkül, akkor sikerülni fog minden tésztafélélet úgy előállítani és akkor fölöslegessé válnak a malmok.

— **Szülői értekezlet.** A bácsalmási áll. polg. fiu- és leányiskola tanártestülete április 25-én, szombaton tartotta meg tavaszi szülői értekezletét. Ormai Balázs intézeti igazgató üdvözlő és bevezető beszédet tartott, majd a szentgotthárdi iskolaszaktanári értekezlet igen hatásosan és ismertette a magyar tanügyi élet e legújabb intézményének fontosságát. Rakonczay Mihály tanár a nagyobb iskola tanulmányi kirándulások céljairól és fontosságáról adott elő élénk tetszést aratva. Uj Jolan tanárnő, a leányiskolai önképzőkör elnökének rendezésében színpadra került a Magyar nóta, magyar tánc című 3 felvonásos színdarab, amelyben a leány növendékek nyújtottak gyönyörű alakítást az intézet dísztermények új színpadján. Végül a mintegy 160 szülő érdeklődésére adta meg a felvilágosítást a tanárikar a tanulók magaviseletére, szorgalmára és előmenetelére vonatkozólag.

— **A felsőszeintiváni Mavart-karambol.** Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségével vádoltan állott törvényt Baics László Mavart sofőr a bajai törvényszék előtt. Az volt ellene a vád, hogy a múlt év nyarán vigyázatlanul vezette az autóbust és elütötte Francsovics Elek rémi lakos kocsját, amelyen rajta kívül Gyulánszki Antal felsőszeintiváni lakos is rajta ült. A kocsit a karambol következtében fölborult s a rajta ülők kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Május 1-én tartotta meg a tvszék ez ügyben a főtárgyalást, ahol kiderült, hogy a sérülések 8 napon belül gyógyultak, mire Grammling ügyészségi alelnök elejtette a vádat, a törvényszék pedig megszüntette az eljárást.

— **Lakodalomból a halálba.** Özv. Illés Jánosné 69 éves dávodi asszony szerdán lakodalomba volt, s virágos jókedvében táncra perdült. Alig táncolt azonban egy-két fordulót hirtelen rosszul lett. Rögtön elsiettek dr. Körmendy Lajos közsegi orvosért, aki haladéktalanul meg is jelent a betegnél, de segíteni már nem tudott rajta, mert a táncoskedvű, idős magyar asszonyt szívszélhűdés elvitte a halálba.

— **Kinevezés.** A m. kir. honvédelmi miniszter Farkas Andor őrnagyot, a bácsalmási járás testnevelői vezetőjét alezredessé nevezte ki. Farkas alezredes évek óta hivatott és lelkes vezére járásának és legnagyobb részben neki köszönhető, hogy körzetének leventelete a legmagasabb nivóra emelkedett. Szakavatott vezetése és széles látókörü kedves egyénisége csak barátokat szerzett és tisztelőinek nagy tábora gyönyörű előléptetéséhez a legjobbakat kívánja.

— **Regősest Bácsalmáson.** A honvédelmi minisztérium regőscsoportja május 5-én, kedden este 7 órakor a bácsalmási polgári iskola dísztermében művészestélyt rendez. A kitűnő együttes gyönyörű számokkal lép a közönség elé. Egy óras program keretében teljül a régi magyar élet a legszínesebb művészi számokban. A lebilincselően érdekes előadás ingyenes lesz és azon bárki megjelenhet. A leventék három legidősebb korszoportja és a Tomori cserkészcsapat testületileg vesz részt az ünnepélyen.

— **Hivatalvizsgálat a bácsalmási kir. járásbírósnál.** László Sándor dr. a bajai kir. törvényszéki kirendeltség elnöke az évenkénti szokásos hivatalvizsgálat megtartása végett Bácsalmásra utazott. A vizsgálat előreláthatóan 3 napot vesz igénybe.

— **Gyermekhalál a kutban.** Megrendítő szerencsétlenség történt április 29-ére virradó éjszaka Barotán Kucsera Ferenc tanyáján. Egy 15 éves gyermek, névszerint Wilburg Ádám este 8 óra körül belezuhant a kutba s belefulladt. A tanya lakói csak későn vették észre a szerencsétlenséget és így megmenteni már nem lehetett. Április 30-án temették, nagy részvét mellett.

— **Véres verekedés Bácsalmáson.** A bácsalmási vásár előnapján, vasárnap történt, hogy a Rákóczi-uti kirakodó vásár helyén véres esemény történt a vásárosok között. A délutáni vonattal érkezett meg Gelb Lajos 60 éves és Licht Miksa 56 éves árus, mindkettő jánoshalmi illetőségű bazáros. A hely miatt veszekedés támadt közöttük, amely később tetelgességgé fajult. Gelb a felkapott súlyos sátorkaróval olyan nagyot sulytott Lichtre, hogy az véresen esett össze. A kihívott orvos 8-20 napig gyógyuló súlyos sebet állapított meg, ami után a esendőség a járásbírósnál súlyos testisértés miatt fellejelentést tett Gelb Lajos ellen.

— **Almásiak Baján és Kalocsán** A bácsalmási róm. kat. elemi fiúiskolák tanítóinak pénteki értekezlete elhatározta, hogy június hónap elején csoportos tanulmányutat rendez. A háromnapos kirándulásra reggel vonaton Bajara érkeznek, delután hajóval Kalocsára mennek. Visszafelé ismét vonaton jönnek és felnapot Kiskörösön töltenek el, Petőfi szülőházának megtekintése után ünnepélyt rendeznek a költő szobra előtt

— **Iskolai kirándulás.** A bácsalmási összes — számszerint hét — tanyai iskola növendékei szerdán, 6-án közös utat rendeznek Bácsalmás községbe. A hivatalok, nevezetességek megtekintése után a tanulóifjuság oktató filmelőadást néz végig a Corsó mozgóban.

ELIDA Favorit SZAPPAN

az enyhe szappan
kényes bőrnek

— **Dalosság.** A Országos Magyar Dalosszövetség rendelete szerint ez évben országosan minden dalárda dalosnapot rendez. A Bácsalmási Dalkör Pál Tibor polg. isk. tanár, karnagy vezényletével május 3-án, vasárnap rendezi meg dalosnapját a Nemzeti Szálló-termeiben. Műsoron szerepel: Hiszekegy, Magyar népdalok, Késő ősz van és a Himnusz férfikarok. Az ünnepi beszédet dr. Elme. Dezső ügyvéd, alelnök mondja. Szavallatokkal szerepelnek: Róka Imre és Kiss Andor. A műsoros előadás után táncmulatság lesz, amelyen Repp József zenekara muzsikál. Az estély este 8 órakor kezdődik

— **Árverésből:** jégsekre-nyek, sörparátok, kerti székek, asztalok, kávéházi és vendéglői berendezések, márvány asztalok, billiárdok, fűszer, hentes, csemege és más mindenféle üzletberendezések. Pénzszekrények, National kasszák, Berkel sonkavágók és gyorsmérlegek nagyon olcsón ROSENFELD MÁRTON-nál Budapest, VIII., Népszínház u. 31. szám.

Kérem a címet jól megjegyezni.

Anyakönyvi hírek

Bácsalmás, április 22-29-ig.

Születés: Czirják Erzsébet (szülők: István járásbírósi kezelő és Csányi Mária), Tóth Márta (Kálmán tanító és Mátyás Regina), Halvaszületett fiú (Müller Péter napszámos és Zsigmond Mária), Bien János (János napszámos és Baumhachl Rozália), Neszeveskő Mátyás (Mátvás napszámos és Patanicza József), Rasztok Otília Gizella (Béla tanító és Sente Magdolna), Einwiller Éva István borbélysegéd és Hirterscher Teréz)

Házasság: Nitsch János földműves és Stnéhl Éva, Walter Ádám földműves és Mózes Katalin.

Halálozás: Sente Antal napszámos 23 éves, Halm Ignác földműves 58 éves.

Megyei sporthírek

Pályaváto verseny Jánoshalmán. A jánoshalmi Levente Egyesület mintaszerű új sportpályájának ünnepélyes felavatása június 28-án lesz. Tervszerint járásközi mérkőzések lesznek az alkalommal, melyen a helyi csapaton kívül Bácsalmás, Mélykut, Csatalja leventéi fognak résztvenni. Az egyesület a napokban küldi szét a meghívókat.

Elmarad a megyei leventeverseny. Lapunk adott hírt elsőnek arról a tényről, hogy megyénk vezetősége kérdést intézett a községekhez: a nehéz gazdasági viszonyok miatt kihívhatók tartják-e a szokásos nyári verseny megrendezését, mint előre jeleztük, a községek a megtartás ellen nyilatkoztak s így a verseny elmaradása biztosra vehető.

A tanév utolsó hónapja a bajai gimnáziumban

Hogy a gimnázium és rendház átalakításai munkálatai simán folyhassanak és idejében befejeződhesenek, a V.K. Minisztérium megengedte, hogy a folyó tanév május hó 31-én záruljon, a jövő tanév pedig október hó 1-én kezdődjék. Ez intézkedés következtében az intézetben már az évvégi iskolai munkák folynak. A VIII. osztályban 6-án befejeződnek az előadások s 14-én megkapják a tanulók bizonyítványukat

Ennek alapján lesz 18-20-án az írásbeli érettségi vizsgálat, a szóbeli pedig a lehető első terminuskor: június 1-3-án, dr. Tihanyi Béla, a szegedi kegyesrendi gimnázium igazgatójának elnökelete alatt. Az I-VII. osztályu tanulók 21-ig járnak iskolába, az utolsó tíz nap az összefoglalásokkal és egyéb évvégi teendőkkel telik el. A magánvizsgálatok napjai: 21., 22. s 23. Május 31-én tartja az intézet a hálaadó Tedeumot. Június első hetében aztán a gimnázium régi épületén is kezdődik a munka. A homlokzatra még egy emelet épül s benn a közfalak eltörlésével nagyobbodnak s változnak az osztálytermek.

SCHMIDTHAUER keserűtermészetes **Igmándi** vizcsodálatos és páratlan összetételénél fogva a világ legelső keserűvize! *

Végleges megoldást nyert a Kamarásduna rendezésének kérdése

Dr. Vojnics polgármester és Horváth műszaki tanácsos pár napig Budapesten voltak, ahol az illetékes ténnyezőkkel a Kamarásduna rendezése ügyében tárgyaltak. Értesülésünk szerint az eljárás sikerrel járt, a kérdést végleg megoldották. Részletes beszámolót legközelebb adunk.

— **A Katolikus Legényegylet vasárnap este 8 órai kezdettel házi estélyt tart.**

— **Tegnap volt a Zeta főpróbája.** A bajai Leányklub nagyszabású május 3-i előadása, amelynek keretében dr. Tordai Ányos is közreműködik, illetve bevezető bevezető beszédet tart — hetek óta az általános érdeklődés központjában áll. A bajai intelligens társadalom a legnagyobb szimpátiával és örömmel üdvözli az illusztris közbecstülésben álló szónok szereplését, ugyszintén érdeklődéssel várja a Leányklub kitűnő együttesének újabb bemutatkozását. Az előadás főpróbája pénteken este volt. A mozgalmas, érdekes mű hatásos jelmezei, eredeti díszletei és a szereplők játéka nagyon szép sikerre nyujtanak reményeket.

— **Dr. Béli Béla** ügyvédi irodát a Mátyás király tér 6. sz. (Czukur-féle) házból áthelyezte az áteltenben fekvő Czirusz Ferenc utca 53. sz. házba.

— **Részleges áramszünet.** A Városi Gáz és Villamosüzemek igazgatójától értesítésünk szerint 3-án, vasárnap Baja város területén a város háza környékének kivételével az áramszolgáltatás reggel 8 óratól előreláthatólag 11 óráig szünetelni fog.

URANIA

1931 május hó

**1-én,
pénteken**

délután 6, este fél 9.

1931. május hó

**2-án,
szombaton**

délután 6, este fél 9.

1931. május hó

**3-án,
vasárnap**

d.u. fél 4, 6, este fél 9.

**3 napig mutatjuk be
a szezon legbájosabb
hangosfilmjét**

VÉGE A DALNAK

Nagyvilági regény dallal, táncsal,
zenével 12 felvonásban.

Irta: VALTER REISCH.

Rendezte: BOLVÁRY GÉZA.

Zenéjét szerzette: ROBERT STOLZ

A főszerepben:

**LIANE HAID,
WILLY FORST és
VEREBES ERNŐ**

**Fülbemászó muzsika,
ragyogó rendezés.**

Kísérő filmje:

CIRKUSZ RÉME

Szenzációs vigjáték 6 felv. ban.

Főszerepben:

HOOT GIBSON.

HIRADÓ

Aljak, (szoknyák) és fodrok plisszírozását és gouvrirozását garanciával vállalom Régi plisszéálját újjávarázsolom 140, 160, 180 fill.-ért.

Stellner Zsigmondné

plisszé és gouvré üzeme.

Baja, Vörösmarty-utca 1. szám.

— Telefonszám 287. —

Szines, lefakult, felhorzolt, vagy lekepott **cipőjét** ujjá festem **mechanikailag**, legdrágább színűkkel válogathat.

Szavatolási ár női 1.80, férfi 2 P.

Stellner Zsigmond

cipőáruháza.

Heneráry-házzal szemben.

— **Aligvárta** jelképes község május 2-ára, szombatra összehívott közgyűlését, a Nemzet hősi halottait megillető ugyanez nap esti kegyeletos emlékünnepe miatt, jövő szombaton, május 9-én fogja megtartani. Az előjáráság.

— **Fölvétel a Miasszonyunkról nevezett kalocsai iskolánövénkek vezetése alatt álló bajai érseki tanítóképző I. osztályába.** Fölvételt nyerhetnek azok a róm. kat. vallású folyamodók, akik még nem töltötték be 16 ik évüket s a polgári v. leányiskola IV. osztályát legalább jó eredménnyel végezték. 16 éven felül korengedélyre van szükség. A folyamodás határideje május hó 30-a. A folyamodvány mellékletei: polg. v. középisk. III. o. bizonyítvány és IV. o. félévi értesítő plébániai anyakönyvi kivonat, illetőségi, orvosi bizonyítvány. A IV. o. végbizonyítványt a folyó iskolaév befejeztével pótlólag el kell küldeniök. A folyamodó azt is jelezze, hogy bejáró v. bennlakó növendék óhajtlenni. A folyamodvány elintézéséről július 10-ig értesítést kapnak, ugyanakkor közli az igazgatóság a távollakókkal az énekhallási és tiszti főorvosi vizsgálat idejét, amitől függ a végleges fölvétel. Beíratási díj 10 P, tandíj egész évre 100 P. A tanítónőképzővel egybekötött internátusban a teljes ellátás díja havi 70 P. Érseki tanítónőképző igazgatósága Baja.

Egy ismeretlen férfi holttestét vetette ki a Duna

A dunai hidnál az ott tartzkodó munkások csütörtök délután 5 óra kor arra lettek figyelmesek, hogy a víz a partnak sodort egy holttestet. Azonnal kiemelték és jelentést tettek a rendőrkapitányságnak. A rendőri vizsgálatot nyomban megejtették és megállapítást nyert, hogy a partnak vetett férfi holtteste már mintegy 3—4 hete lehet a vízben. A hulla névazonosságát nem sikerült megállapítani, mert semiféle igazolóirat nem volt nála. 170 centiméter magas, 45—50 év közötti idős, napszámos külsejű férfi volt az ismeretlen holttest, aki fekete magyar nadrágot, rövid fekete prémgalléros kis kabátos, kékeskék tarkaínget és tlanel hasmelegítőt viselt. Cipője nem volt. A rendőrség felvette a jegyzőkönyvet és nyomozás indult személyazonosságának megállapítására.

Már holnaptól, május 4-től érvényesek a Budapesti Nemzetközi Vásár utazási, vizum és más kedvezményei

Rengeteg kongresszus a vásár ideje alatt

Budapesten pár nap óta teljes pompájában ragyog a tavasz. Napfényben uszlik a város, a levegő terhes, a parkok és terek jácintjainak illatától, a sokáig késett tavasz talán soha nem volt ilyen ragyogó, mint az idén. A korzón megjelentek a legujabb tuilettek, a magyar főváros máról-holnapra tavasziba öltözött.

Talán az az oka annak, hogy a május 9-én nyíló Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói közül máris igen sokan megérkeztek a fővárosba és ellepik a csodásan parkírozott Hűvösvölgyet, Ligetet és Margitszigetet. A vásár idejére rendezett rengeteg kongresszusra érkezőknek is gyönyörű idejük lesz. De kell is, mert a Nemzetközi Vásár ideje alatt minden napra esik egy nagyjelentőségű, országos kongresszus. Csak a fontosabbakat megemlítve, ekkor zajlik le az idegenforgalmi Kongresszus, az OMKE-közgyűlés, a szabóipari kongresszus, a kalaposok, cipőkereskedők, molnárok, vásári kereskedők kongresszusai s igen érdekesnek ígérkezik a Nőiruhakészítők Orsz. Szövetségének rendezésében lezajló nőiruha verseny. Kongresszust tartanak a vásár ideje alatt: az Országos Orvos Szövetség (V. 14.) a városi mérnökök (V. 15.) a magyar városok (V. 15.) az Esperantó Egyesület (V. 15.) és még más kereskedelmi, ipari és társadalmi testületek. Most kezd kikontakozni óriási méreteiben a vásár látogatóinak is előrelátható képe. Európa minden részéből tömegesen jelentették be érkezésüket a vásárra, egyrészt az államok hivatalos képviselői, másrészt pedig a különböző országok kereskedői. Május 9-én, a megnyitás napján érkeznek az első csoportok s azután május 9—18-ig, a vásár tartama alatt minden nap érkeznek 4—5 különvonat, mely Európa minden részéből érdeklődőket, vevőket és látogatókat hoz a magyar fővárosba. Törökországból három csoport érkezik, ezek közül egyik a kisázsiai kereskedőket hozza. Különvonattal jönnek Salonikiból és Athenből a látogatók. 100—200 főnyi csoportos társasutazások érkeznek. Bajorországból, Berlinből, Breslauból, Jugoszlavia minden részéből, Románia

és különösen Erdély minden nagyobb városából, Csehszlovákiából, Ausztriából, Svájból. Hollandiából, Olaszországból, Londonból, sőt igen nagy csoport jön kairóból és Alexandriából, valamint a messze Indiából is.

A vásár látogatóinak tulajdonképeni tömeges özönlése május 4-től, holnaptól kezdődik, holnap hajnalba lép érvénybe a vásár által nyújtott rengeteg kedvezmény. Május 4-ének hajnalától érvényes már az 50 százalékos kedvezmény, az egyharmad áron utólag megváltható vizum.

Gyönyörű időben, pompás szórakozási lehetőségekkel, rengeteg utazási, vizum és más kedvezménnyel várja tehát a május 9—18-ig tartandó Budapesti Nemzetközi Vásár a látogatókat, akiknek a kelet és nyugat kereskedelmét összekötő legnagyobb Vásárt lesz alkalmuk látni, amellet, hogy gazdag színházi, mozgósínházi műsorban és szenzációs sporteseményekben lesz részük. Az összes kedvezményekre jogosítót vásárigazolváuy minden városban kapható

SCHMIDTHAUER Igmándi keserűtermészetes vizéből már félpohár elegendő. Használati utasítás minden palackhoz mellékelve

— **Vasárnap sportja.** Vasárnapra a Bajai Turul-Bajai MTE mérkőzés volt kisorsolva, ez azonban elmarad, mert a városi testnevelési vezető a levente egyesületi football-csapatok részére és egyéb atlétikai versenyekre a sportpályát erre a napra megkapta. A verseny egész nap fog tartani. — Mohácsos a Batazseki TC mérkőzik a Mohácsi TE-vel. — Bécsben a Magyarország-Ausztria Európa kupamérkőzés kerül lejátszásra. B.M.

Vigyázat!

Csak 1, 4 és 10 darabos eredeti csomagolásban fogadja el a

DARMOL

hashajtót minden csomagon

DARMOL FELIRÁSSAL

Csak gyógyszerárakban kapható.

Utánzatokat

és más csomagolást

utasítson vissza!

— **Az osztrák sertésvám.** Az osztrák parlament elhatározta, hogy a bécsi piaci illeteket külföldi sertésekre és sertéshusra július 1-re lényegesen fel kell emelni, amikor az új vámtételek hatályba léphetnek. Hasonló értelemben határozott a Dollfus miniszterelnöke atatt tárgyai kamarák elnökeiből álló bizottság, de a minisztertanács ki mondta, hogy a kormány a sertésárakat a követelt módon nem garantálhatja, de támogathatja az osztrák sertésenyésztést.

Szívujj vagy reumás Ön?

Ajánljuk használja Székesfehérváron a Á R P Á D F Ü R D Ö

TERMÉSZETES DUS SZÉNSAVTARTALMU

ásványvízfürdőjét. Szanatórium-szerű ellátás, lakás, fürdő havonként 190.— pengő színházuk látogatásával együtt.

Kérjen fenti fürdőtől prospektust, hivatkozzon lapunkra, 5 százalék engedményt kap.

MOZI

Vége a dalnak az Uránia péntek, szombat és vasárnapi bemutatója

Robert Stolz komponista neve az egész világon ismerős, amióta a Zwei Herzen im dreiviertel takt filmjét bemutatták.

Ennek sikere nyomán több filmje készült, ezek közül a legsikerültebb „Vége a dalnak” vidám operettje, amelynek muzsikája még fülbemászóbb, cselekménye még vonzóbb, mint a Szívek szimfóniajaé volt.

A rendezés ismét egy nagy magyar tehetség, Bolváry Géza szaktudását dicséri, megállapítható, hogy a hangos filmek divatja óta ő találta legjobban el a módját annak, hogy kell filmet rendezni és főleg, milyen legyen egy hangos film, hogy azt még az is megértse, aki egy szót sem tud németül.

A film három főszereplője, Willy Forst, Liane Haid és Verebes Etnó. Ismerősei már a közönségnek, de, hogy ebben mit produkálnak azt látni kell, mert enyire enyéniségük-höz szabott darabban még nem játszottak.

E kitünő filmet kiváló kísérő műsor keretében mutatja be az Uránia pénteken, szombaton és vasárnap rendes helyárrakkal.

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, reuma gyógyvize

a húgysavas csapadékot feloldja és ilyenek képződését megakadályozza • a reumás fájdalmakat megszünteti • vese- és hólyaghomokot eltávolít • cukorbetegék gyógyitala.

Üzletvezetőség: Budapest, V., Zoltán u. 8. Telefon, Aut. 262—67

Az
Államsorsjáték
főnyereményét

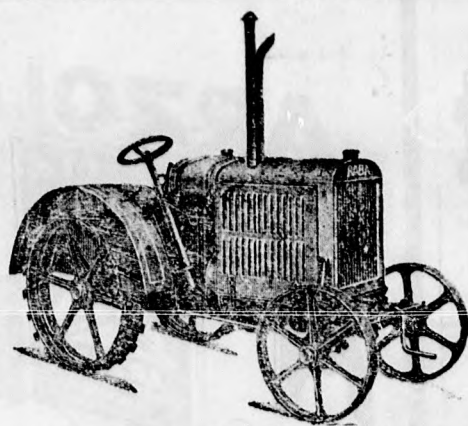
40.000

pengőre
felemelték

Könyvismertetés

Hogyan éljen a szivbajos ember?

Dr. Bodon Károly e. m. tanár, m. kir. egészségügyi főtanácsos: „Hogyan éljen a szivbajos ember?” Szivbaj, érlelmeszesedés, vérnyomás. III.-ik javított kiadás. Az alig 10 hét előtt megjelent kitűnő műnek immár harmadik kiadása fekszik előttünk,

UJDONSÁG! MAGYAR GYÁRTMÁNY!

15-18
lóerős RÁBA-traktor

Gyártja:

GYŐRI VAGONGYÁR

Forgalomba hozza:

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.T.
BUDAPEST, VI. VÁCI-ÚT 19. SZÁM.

amin senki sem fog csodálkozni, aki a könyvet elolvassa. A szerző dicséretére mondjuk, hogy a könyvet alig lehet kézből letenni, oly színesen érdekesen és amellet tartalmaz van írva. A gazdag tartalom felvilágosít a különféle szivbajok keletkezéséről és lefolyásáról, éltesen elhatárolva a valódi szivbajokat a képzeltektől. Fő érdeme az, hogy nem általánosít, mint a népszerű orvosi könyvek legtöbbször, hanem részletes tanácsokat ad az életrendet illetően. A szeszitalokkal, kávéval, teával, dohányjal

szemben nem helyezkedik mereven a tilalom álláspontjára, hanem hangsúlyozza, hogy minden esetet egyénileg kell elbírálni. Megszívlelendő mindaz, amit a munkára, pihenésre, sportra, táplálkozásra, alvásra, a házasságra és a némi életre általánosságban elmond. Ezek szemmel tartása kétségtelenül alkalmas az egyén életének a meghosszabbítására. Szint úgy érdekfeszítő és követésre érdemesek mindazon tanácsok melyek az érlelmeszesedést és a magas vérnyomást tárgyaló fejezetekben ad az olvasó elé. Eltérően az uralkodó nézettől a kitűnő szerző hosszú évek tapasztalatai alapján kimondja, hogy a szivbajok legnagyobb része nem csak gyógyítható, hanem meg is gyógyítható. Több fejezetben vázolja is a kezelés különféle módjait, amelyek közül nem utolsó helyet foglal el a lelki kezelés. E kitűnő munka kiadásával a kiadó Novák Rudolf és Tarsa nagy érdemeket szerezett országunk amugyis lassan javuló közegészségügyének szolgálatában. A mű ára csak: P. 2.60.

A Bajai Ujság heti rádió műsora

Hétköznapok állandó műsora:

9.15: Reggeli hangverseny.
9.30: Reggeli hírek.
11.10: Vizállásjelentés.
12.00: Déli harangszó.
12.05: Déli hangverseny.
12.35: Hangverseny folytatása.
1.00: Időjárás, vizállásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak.
4.45: Idő- és vizállásjelentés.
Éjteljkor: Himnusz.

Ha unalmas Önnek

a rádió műsora azért nem kell ma már unatkozni, AZ „UJ ELET” KÖNYVKERESKEDESEBEN olcsón vehet igen jó olvasmányokat.

Vasárnap, V. 3.

9: Hírek, kozmetika.
10: Református istentisztelet.
11: Egyházi zene és szentbeszéd.
12.15: Matiné a Vigaszínházból.
2: Gramofonhangverseny.
3: A Rádióélet gyermek játszórája.
3.30: „A fejőstehenek.”
4: Rádió Szabadegyetem.
5.10: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye.
6.10: „A mai Kína.” Előadás.
6.40: Magyar Imre hangversenye.
7.50: Sporteredmények.
8.15: „Gyöngyélet.”
Utána: Időjárás, időjárásjelentés.
Majd: Kiss Lajos hangversenye.
10.40: Francianyelvű előadás.

Hétfő, V. 3.

9.15: Rendőr hangverseny.
12: Időjárásjelentés.
12.05: A házikvartett hangversenye.
1: Időjárás, időjárásjelentés.
2.45: Hírek, piaci árak.
4: Asszonyok tanácsadója.
4.45: Időjárás, időjárásjelentés.
5: „Az 1791-iki lengyel alkotmány.”
Irta Szadeczky Kardos Lajos.
5.20: Rácz Zsiga hangversenye.
6.30: Német nyelvtanítás.
7: „Amatörkérdés a vívósportban.”
7.30: A operaházi zenekar hangversenye.
9: „A milliós Budapest.” Előadás.
9.30: Gramofonhangverseny.
Majd: A Fejes szalonzenekar hangversenye.

Kedd, V. 5.

9.15: Hangverseny.
12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye.
1.00: Időjárás, időjárásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak.
4.00: Meseéjteljkor.
4.45: Időjárás, időjárásjelentés.
5.00: Somlay Károly elbeszélése.
5.25: Az 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye.
6.30: Francia nyelvtanítás.
6.50: Albrecht herceg előadása.
7.05: „Ujabb irányok a büntető igazságszolgálatban.” Előadás.
7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.
7.30: „Traviata.” Dalmü
Majd: Sovánka Nándor hangversenye.

Szerda, V. 6.

9.15: A házikvartett hangversenye.
12.00: Déli harangszó,
12.05: Horváth Jancsi hangversenye.
1.00: Idő- és vizállásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak.
3.30: Morse-tanfolyam.
4.10: Moly Tamas novellái.
4.45: Idő- és vizállásjelentés.
5.00: A Rádióélet ifjúsági előadása.
5.30: Bécsi dalok schrammzenével.
6.20: Olasz nyelvtanítás.
6.50: Bodrogközi Zoltán novellái.
7.20: Magyar dalokat énekel Kőszegi Teréz és Cselényi J.
8.10: Újévetversenyeredmények.
8.15: Gróf Bethlen S-né felolvasása.
8.40: Magyar kamarazene est.
Utána: Időjárás, hírek
Majd: Gramofonhangverseny.

Csütörtök, V. 7.

9.15: Hangverseny.
12.00: Déli harangszó.
12.05: Hangverseny.
1.00: Időjárás, időjárásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak.
4.00: Rádió Szabadegyetem.
5.10: „Kertészeti műfogások a bővebb gyümölcsstermés elérésére.”
6.00: A Lutheránia Vegyeskar egyházi hangversenye.
7.20: Angol nyelvtanítás.
7.50: „Nemzeti Gyermekhet.”
8.00: „Mit nyújt az idén a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóinak.”
Utána: Lóversenyeredmények.
8.30: Magyar operettrészletek.
10.15: Francianyelvű előadás.
Majd: Pertis Jenő hangversenye.

Péntek, V. 8.

9.15: A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye.
12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye.
1.00: Időjárás, időjárásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak.
4.00: Sándor Margit meséi.
4.45: Időjárás, hírek.
5.00: Maróthy Akos novellái.
5.25: Hangverseny.
6.25: Rádió amatör posta.
7.10: „Jókai a kunok között.”
7.35: szalai Pepita Gyula hangversenye.
8.35: „Békesség.” Irta Vitéz Miklós.
Az I. felv. után Lóversenyeredmények.
Utána: Időjárás, időjárásjelentés.
Majd: Bura Sándor hangversenye.

Szombat, V. 9.

9.15: Gramofonhangverseny.
12.00: Déli harangszó.
12.05: Séta a Nemzetközi Kiállításon és Vasáron. Helyszíni közv.
1.00: Idő- és vizállásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak.
4.00: V-né Berecz Irén novellája.
4.45: Idő- és vizállásjelentés.
5.00: G. Gaibel Sándor novellái.
5.30: A Zeneművészeti Főiskola növendékeinek vizsgája.
6.40: Zsoldos Benő előadása.
7.00: Mit üzen a rádió?
7.50: Tárogató est.
8.50: Az 1. honvédegyezred hangv.
Utána: Időjárás, hírek.
Majd: Farkas Jenő cigányz. hangv.

Apró hirdetések.

Albérletbe kiadó kétszobás villanyvilágításos külön bejáratu lakást keresek. Címét a kiadóba kérjük. Fürdőszoba használatos előnyben.

Írógép. Használt, de jókarban levő írógépet készpénzért veszek. Olcsó ár és márka megjelöléssel címet a kiadóba kérek.

Egy üvegfal eladó. Érdeklődni lehet bajaszentistváni postahivatalnál.

Alkotmány-u. 11. számú

háza

kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

Érdeklődni lehet a

Bajai Takarékpénztárnál.

Költözőkódéseket és fuvarozást

legolcsóbban

vállalok

— helyben és vidékre is. —

Komlóssy János

Kölcsey Ferenc-utca 12. sz

Szakszerű bútorkészítés.

A legmodernebb technika kimagasló módszerei szerint

ujjafesti

mindennemű lekopott

bőrtárgyát

u. m. kabátját, cipőjét, táskáját, kesztyűjét stb., box, sevró, antilop és glacé bőrből mindenféle legdivatosabb színre minta után. Nem törlik ki. Nem hámlik le. A festés tartosságáért abszolút víz, napfényállóságáért garanciát vállalunk

— Teljes tisztelettel —

PÁLCSICS PÁL

kelmefestő-, vegytisztító üzem bőrfestő osztálya.

Főüzlet: Erzsébet u. Gyár: Kigyó u.

Tarczai György:

Az Árpádház szentjei

diszkötésben.

Kapható az „Uj Élet” könyvkereskedésében

Csinosabb egyszobás, előszobás, vagy két szobás

lakást

mellékhelyiségekkel keresek augusztus elsejére Cím a kiadóban.

Értesítés

Tisztelettel értesítem Baja város n. é. közönségét, hogy Alkotmány utca 11. szám alatt levő

vendéglőmet

mai nappal megnyitottam.

Elsőrangú almási borok, frissen csapolt sör,

friss meleg és hideg ételek állandóan kiszolgálva.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérem. Tisztelettel

SCHMIDT MIHÁLY vendéglős.

Saját gyártmányu

nyugágy

különféle minőségben

UTRY-nál.

Telefon: 280. Erzsébet kir.-utca 38.

Éjjeli szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva ápr. 27-től máj 4-ig.

Lovasy Üdön dr. Geiringer János
gyógyszertára.

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS SZAKSZERUEN ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 10.

ARZOLA

Csak biztos hatásu permetezőszert vásároljon!

ARZOLA

és minden

CHINOIN

növényvédelmi szer eredeti gyári áron beszerezhető

A MI BOLTUNK R.-T.

tüszerosztályában Baján.

Uj seprő jól seper,

de UTRY gyártmányu szobaseprő

mindig jól seper

ára: P. 0.76.

Ujdonság! Itt először!

Ágytolltisztítás

Mindenkinek saját érdeke, ha kellemesen és jól akar aludni, hogy hosszú évtizedek óta lehasznált **ágytollat** mechanikailag villanyhajtással fertőtlenítsesse illetve tisztítsa ki, mely folyamat által, ágytollat ujjá varázsolja, a már üzembe helyezett berendezés.

Teljes tisztelettel

PÁLCSICS PÁL

Kelmefestő- vegytisztító üzem tolltisztító osztálya.

Főüzlet: Erzsébet kir. u. Gyár: Kigyó utca. :-:

Bánffyhungyadi szakácsfüzetek

<p>I. füzet. Vegyes sütemények</p> <p>II. f. Télire való belőzések,</p> <p>III. f. Pecsényék, Körítések.</p> <p>IV. f. Előételek, gombák és mártások.</p> <p>V. f. Zsirban sült tészták.</p> <p>VI. f. Szárnyasok.</p> <p>VII. f. Hideg ételek.</p> <p>VIII. f. Levesbevalók, levesek.</p> <p>IX. f. Felfújtak.</p> <p>X. f. Torták.</p>	<p>XI. füzet. Francia konyha.</p> <p>XII. f. Vendéglátás.</p> <p>XIII. f. Rögtönzött ételek.</p> <p>XIV. f. Izes falatok.</p> <p>XV. f. A gyermekek étrendje</p> <p>XVI. f. Ujjabb torták.</p> <p>XVII. f. Pótreceptek az összes pecsényékhez, előételekhez, pástétomokhoz, vegyes ételekhez.</p>
--	---

80 fillérért kapható

az **„Uj Élet” R.-T.** könyv- és papirkereskedésében

Baján. Gróf Zichy Bódog-tér 8.